

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po nj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petič-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopis se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Vladno klerikalni kandidat Detela.

»Detela ni naš kandidat; on ne kandiduje na noben program in je izjavil, da ne pristopi, ako bo izvoljen k nobenemu klubu«, tako je pred kratkim pisal »Slovenec«. Iz te izjave bi se moralo sklepati nele, da klerikalna stranka ni v nobeni zvezi z Detelovo kandidaturo, marveč da ji celo načelno nasprotuje, držeč se principa »kdor ni z mano, je proti meni«.

Toda naši klerikalci ne hodijo radi po ravnih potih, marveč so jim ljubše vijugaste steze, ker menijo, da pridejo lažje do cilja po ovinkih.

Detela baje ni njihov kandidat, a vendar se zavzemajo zanj s takšno gorečnostjo, s kakršno se ne bore niti za svoje odkrite pristaje, ki kandidujejo izrečno na klerikalni program.

Pred par dnevi smo na tem mestu nekoliko osvetlili kandidaturu okrajnega glavarja Detele ter naglašali, da se zanj ne more navduševati noben pošten slovenski volilec. V prvi vrsti za to ne, ker je notorično nemški kutar, v drugi vrsti pa zato, ker je v vsakem oziru odvisen od vlade.

Ta naša izjava eveda niso bila po godu »Slovenec« in požuril se je, da je vzel v zaščito v svoji večrajšnji številki »samostojnega kandidata za radovljiško - tržiško - kamniški okraj«.

Pred vsem ga je spekle očitanje, da je Detela nemški kutar, ki nima niti iskricke narodnega čuta v sebi. Ovreči te trditve ne more, ker je Detela notorično nemškutarskega prepričanja, zato si skuša pomagati s ceneniimi frazami, ki ničesar ne povedo.

»Kakor mi vemo, ni bilo doslej nikdar nobenega povoda dvomiti o slovenstvu g. Detele«, to je vsa »Slovenčeva« obramba glavarja Detele pred očitanjem, da je nemškutar. O slovenstvu, to je o slovenskem pokolenju gospoda »samostojnega« kandidata pač nihče ne more dvomiti, zakaj kdor je rojen Slovenec, pač ne more zatajiti svojega rojstva, drugo vprašanje pa je, ako je ta kot Slovenec rojeni kandidat tudi slovensko-narodnega mišljenja.

Temu vprašanju pa se je »Slovenec« previdno izognil, ker dobro ve, da ne more dokazati, da bi bil Detela narodno-misleč Slovenec. Po rojstvu Slovenec, po mišljenju in

prepričanju Nemeec, s tem je precizno označen okrajni glavar Detela. Sedaj sicer ne kaže svojega nemškega mišljenja tako očito, kakor svoje dni, ker mu to ne kaže. A ko je bil še v Kočevju, je nastopal povsodi kot nemški nacionalce najčistejšega kova in ni je bilo nemško-nacionalne prireditve, ki se bi je ne bil udeležil tudi Detela. Ali naj navajamo v tem oziru morda podrobnosti? Ako gospoda žele, smo jim prav radi na uslugo!

Sicer pa mislimo, da je za slovensko javnost dovolj, da si ustvari pravilno sodbo o kandidatu Deteli, ako naglašajo vsi nemški listi s »Tagespošto« in »Grazer Tagblattom« na čelu, da »Nemci simpatično pozdravljajo Detelovo kandidaturu in da je ta kandidatura naravnost v interesu Nemcev.« Ali so še kdaj nemški listi pisali v tem tonu o kakšnem slovenskem kandidatu? Še nikdar! Že to golo dejstvo zadostuje, da uvidi vsak naroden volilec, da bi storil neodpustljiv naroden greh, ako bi oddal svoj glas možu, čigar kandidatura »Nemci simpatično pozdravljajo« in čigar izvolitev je »naravnost v interesu Nemcev«, kar nemški listi sami odkrito priznavajo.

Katerega poštenega Slovenca, vprašamo, bi ne bilo v dno duše sram, voliti kandidata, o katerem Nemci odkrito pravijo, da bo deloval v njihovem interesu?

Kdo bo volil takega kandidata, ki je poleg tega še c. kr. politični uradnik?

»Slovenec« sicer pravi, da je čisto vseeno, ako je kandidat kak političen ali drug uradnik, češ, uradnik je uradnik in naj bo že te ali one stroke.

Toda to je vendarle velik razloček.

Političen uradnik je v vsem svojem delovanju in nehanju odvisen od vlade in ta odvisnost gre celo tako daleč, da vlada posega celo v zasebno življenje posumnega uradnika, kakor nam to izpričujejo nešteti slučajji, ki so se že prigodili pri nas in ki se še bodo.

Politični uradnik je v uradu in doma slepo orodje v rokah vlade in sme storiti samo to, kar je po volji njegovim predstojnikom; niti kibniti takorekoč ne sme, ako nima v to posebnega dovoljenja predpostavljene faktorjev.

To je notorično dejstvo, ki ga nihče ne more izpodbiti. Zato je povsod drugod kandidatura takega političnega uradnika a priori izključena;

ljudje hočejo za poslance neodvisne, samostojno misleče može, o katerih vedo, da se bodo zavzemali za koristi svojih volilcev, ne pa marionet, ki bi plesale tako, kakor bi jim piskala vlada!

Primerjanje političnih uradnikov s sodnimi pa je naravnost abotno, saj je vsakemu političnemu otročju znano, da so sodni uradniki popolnoma neodvisni od vlade, ki jim nima niti v javnem niti v privatnem življenju prav ničesar ukazovati.

»Slovenčev« sklicevanje na bivšega poslance Ferjančiča je docela neopravičeno, ker je med političnim in sodnim uradnikom takšen diametralen razloček, kakor med nočjo in dnevom!

Sicer pa se s »Slovencem« ne bomo prepirali, da-li je Detela nemškutar ali ne, ne bomo se prerekali, da-li je akt. pol. uradnik sposoben kandidat za poslanstvo, ker vemo, da slovenski volilci že itak do dobra poznajo Deteli srce in obisti, vprašamo samo častivredno klerikalno glasilo: Če je okrajni glavar Detela res »neodvisen, samostojen kandidat«, kakor se naglašuje, čemu piše »D o m o l j u b«, ki je tudi glasilo duhovniške stranke, dne 6. t. m. doslovno tole:

»V mestnem okraju Kamnik, Radovljica in Tržič so poudili zaupniki »S. L. S.« kandidaturu radovljiškemu okrajnemu glavarju g. Detelu. G. glavar je sprejel kandidaturu.«?

Kako sodijo mladočehi o sporazumljenju z Nemci in o češkem uradnem jeziku?

»Narodni Listy« pišejo, da ne bode imel poskus, dognati sporazumljenje med Nemci in Čehi, nobenega uspeha. Premirje je med tema dvema narodoma že zatrdljivo nemogoče, ker ne more priti do miru med narodoma, od katerih hoče eden samo vladati, drugi se pa vladati ne da. Govori se sicer, da moremo doseči češki notranji jezik. Za ta slučaj bi morali Nemcem priznati razne koncesije, med drugim delitev dežele v narodne kurije, odnosno tudi v vetopravico.

Vprašamo pa, ali sploh potrebujemo pritrditve Nemcev k temu, da se uvede češki uradni jezik? Sedanja položaja ni ustanovil noben zakon in nobena naredba, in se tudi ne more odstraniti brez posebnega zakona in brez posebne naredbe. Notranji urad-

ni jezik moremo v kratkem času doseči, ako imamo na razpolago zadostno število patriotičnih, neustrahovanih uradnikov, ki bodo sklicevali se na obstoječe zakone, varovali pravico našega jezika v interni službi. V to naj se zakon interpretuje tako, kakor se je to izvrševalo v Badeniji - vi jezikovni naredbi. Odkritega patriotizma najdemo med našimi uradniki čedalje več, in v tem nam je v zadnjih dvajsetih letih zabeležiti velikanski napredek. Ne sedanja vlada, ne katera druga vlada ne more preganjati uradnikov, ki postopajo v smislu zakona. Pri sedanjih razmerah ne pričakujemo ničesar od poravnave z Nemci, naj se že uvede v katerikoli obliki, nasproti pa smo opravičeni izreči bojazni, da bi bila kaka sporazumna akcija češki svari le na škodo. Naš narod ne potrebuje nobenega premirja ali miru z Nemci, mir potrebujejo le taisti, ki hočejo ugoditi nemškim željam.

Vse to, kar pišejo »Narodni Listy«, velja do pičice za naše razmere.

Delegacije.

Dunaj, 6. februarja. Poslovni odsek avstrijske delegacije je razpravljal danes o novem poslovniku, ki ga je predložil posl. D o b e r n i g.

V ogrski delegaciji so se bavili danes le z ministrom Aehrenthalom in njegovim govorom v avstrijski delegaciji. Končno pa se je doseglo popolno sporazumljenje ter je posl. Ugron izjavil, da s svojo opazko »To je osel!« ni mislil na Aehrenthala, a tudi Aehrenthal je po sekijskem načelniku grofu Esterhazyju dal Madžarom popolno zadoščenje.

Iz parlamentarnih odsekov.

Dunaj, 6. februarja. V proračunskem odseku se je danes razpravljalo o poglavjih »trgovinsko ministrstvo«, »osrednje vodstvo« in »direktni davki«. Pri tej priliki pa so se bavili skoraj vsi govorniki z ustnovitvijo novega ministrstva za javna dela. Iz izjavljanj nemških poslancev je razvidno, da niso zadovoljni z organizacijskim načrtom za novo ministrstvo; vsled tega je krščanskim socijalistom pričakovati budih bojev za to njihovo željo pri parlamentarni razpravi.

Gospodarski odsek je razpravljal danes o predlogih glede odprave zemljiškega davka. Sprejeta je bila resolucija poročevalca Budiga, ki poziva vlado, naj odredi že sedaj vsa poizvedovanja in sredstva, da se že

pred 1. januarjem 1910 predloži zakonski načrt, s katerim se odpravijo zemljiški davki, a nadomeste se s progresivno dohodnino in z novimi davki od tantiem, dividend in dedščin. Potem se je začelo razpravljati o predlogu za osušenje Cerkljiškega jezera.

Saniranje deželnih financ.

Dunaj, 6. februarja. V krščansko socijalnih krogih potrjujejo vest, da skliče vlada na dan 7. marca konferenco zastopnikov vseh kronovin, da se posvetujejo o saniranju deželnih financ.

Deželni zbor za Bosno in Hercegovino.

Dunaj, 6. februarja. Skupni finančni minister je predložil že davno avstrijski in ogrski vladi v odobrenje načrt o ustanovitvi deželnega zbora za Bosno in Hercegovino. Projektovani deželni zbor bi naj bil nekako zmašilo iz polovice virilistov in iz polovice izvoljenih ljudskih zastopnikov. Virilisti bi naj bili mohamedanski mufiji, katoliški škofje, pravoslavni metropoliti, načelniki deželnih oblastnih, okrajnih predstojniki in najvišji davkoplačevalci. Ostali mandati bi se razdelili po določenem razmerju med katolike, pravoslavne in mohamedane.

Poljaki in trozeva.

Lvov, 6. februarja. »Nowa Reforma«, glasilo poljskih demokratov poziva vlado, naj si pravočasno priksrbi sigurno in Avstro-Ogrsko primerno častno zvezo v zunanji politiki, ker opozicija proti trozevi narašča, tako da so ji šteti dnevi.

Punt v Maroku.

Pariz, 6. februarja. Zatrjuje se, da sta se oba maroška sultana obrnila na Nemčijo s prošnjo za posreževanje. Sultan Abdul Aziz je obenem baje prosil, naj bi Nemčija protestirala proti nastopanju Francozov v Maroku.

Položaj v Maroku je postal tako resen, da je francoska vlada ukazala za vse slučaje mobilizirati kolonialni armadni voj. Ta voj, ki mu zapoveduje general Archinard, je sestavljen iz treh divizij, katerih je ena v Parizu, druga v Toulonu in tretja v Brestu.

Volitev predsednika v Zedinjenih državah.

London, 6. februarja. Kandidat za predsedniško mesto Bryan je

LISTEK.

Ljubezen Končanove Klare.

(Dalje.)

V.

Anton Hrast je imel prav malo osebnih prijateljev. Kmečki ljudje ga niso marali, ker je vestno in natančno izpolnjeval svojo službo, na Vrhniko ali v Ljubljano je pa prišel le redkokdaj in imel tam le površna poznanstva.

Največ je občeval z lovskimi paznikom Jurjem. Poleg Hrasta je imel marki d' Aureville v službi tudi tri lovske paznike, stare doslužene vojake, a med vsemi je bil Hrastu najljubši Juri; ki ga sicer noben človek ni mogel trpeti in ki so ga kmečki ljudje še bolj sovražili kakor Hrasta.

Med Hrastom in med Jurjem se je bilo sčasoma razvilo posebno prijateljstvo. Služila sta skupaj pri vojaki in se v začetku kaj grdo gledala. Hrast je bil korporal, in sicer oster in neizprosen korporal, pred katerim je vojaštvo trepetalo, kakor so zdaj trepetali kmetje, če jih je Hrast našel v gozdu na prepovedanih potih. Juri je bil bahat in prevzetan Gorenjec, ki se je za vsako malenkost spril in stregel. Prestal je bil že kude vojaške kazni, kakršne so bile takrat

pri vojaštvu v rabi, a izpametovalo ga to ni. Kri njegova je bila prevročna.

Posebno sovraštvo Jurjevo do Hrasta je priklopelo do vrhunca meseca maja leta 1809., ko je francoska armada pod poveljstvom generala Macdonalda prišla zavzet Ljubljano. Avstrijska armada, ki ji je zapovedoval osemdesetletni podmaršal Moitelle, je bila dosti močnejša od francoske armade, a se je vendar brez boja unaknila iz mesta na grad. Vojaštvo je bilo pač hrabro, a poveljniki so bili nesposobni strahopetci; prvi strahopetec med njimi je bil podmaršal Moitelle sam. Ko so ga nesli mimo florjanske cerkve na grad, se je ves čas plaho oziral, če mu niso že Francozi za petami in nič ga ni bilo sram, da mu je ljubljansko prebivalstvo očitno kazalo svoje zaničevanje.

Samo dva dni je general Macdonald bombardiral ljubljanski grad in že se je podmaršal Moitelle vdal. Vzel je v roke belo zastavo in šel z njo do ograje, ki je bila napravljena nad cerkvi sv. Florjana. Tam je stal oddelek francoskega vojaštva, ki mu je zapovedoval major Lefèbre. Vihteč s tresočo roko belo zastavo, je podmaršal Moitelle plaho prosil, naj vojaki pokličejo svojega zapovednika. Čim je prišel major Lefèbre, mu je podmaršal ponudil kapitulacijo. Zahteval je samo, naj ga Francozi

puste mirno odpotovati iz Ljubljane in niti vprašati ni, kaj se zgodi z vojaštvom. Samo svojo kožo je hotel rešiti čim prej mogoče. Francozi so podmaršala pustili oditi in so potem grad v naglici zavzeli.

Tisti dan, ko se je podmaršal Moitelle unaknil brez boja iz Ljubljane na ljubljanski grad, sta se Hrast in Juri spopadla. Juri je bil bojeviti človek in kakor mnogo drugih vojakov, se je tudi on jezil, da se avstrijski oficirji boje bitke in da beže pred sovražniki, ne da bi se upali streljati. Na potu na grad je zabavljal in rentočil toliko časa, da ga je slišal Hrast. Posledica tega je bila, da je Juri dosepeši na grad bil položen na klop in da mu je korporal Hrast naštel petindvajset mastnih batin. Kadar je bil Juri sam prepričan, da je prisojeno mu kazen zaslužil, ni nikdar ničesar rekel. Toda zdaj je bil prepričan o nasprotnem. Rekel si je, da Hrast sam dobro vidi, kako sramotno in strahopetno se vedejo oficirji, a ker ga je vzle temu ovadil in mu nakopal hudo kazen, je vzplamtelo v njegovem sredivje sovraštvo in sklenil je, da se krvavo maščuje.

Naslednji dan je v mraku zagledal Hrasta na samotnem kraju blizu grada. Kar mogoče previdno se je splazil k njemu, držeč bajonet v rokah. Hotel je Hrasta umoriti in truplo skriti med drevjem. Že je bil sa-

mo še dva koraka od Hrasta. Vzravnal se je in dvignil roko. V tem hipu je stopil na suho vejico in Hrast je zaslišal rahlo šumenje ter se naglo obrnil.

V trenutku sta se moza spoprijela in vnel se je med njima tih, a ljut boj. Juri se je zavedal, da bo obojen na smrt in na mestu ustreljen, če ga Hrast premaga, in to je podvojilo njegovo moč. A bil je oslabljen vsled prestane kazni in Hrast je bil velikani. Juri je onemogel in je padel. Hrast mu je izstrgal bajonet, ga prijel z železno roko za vrat in mu pokleknil na prsi.

»Zakaj si me hotel umoriti?« je vprašal Hrast.

»Ker si me ovadil, dasi sam veš, da je resnica, kar sem govoril in da so naši oficirji strahopetci.« je odgovoril Juri.

»Ali veš, kaj te zdaj čaka?« je dalje vprašal Hrast.

»Vem, da bom še danes ustreljen, a vzle temu pravim še enkrat, da so naši oficirji strahopetci.«

Tedaj pa je Hrast izpustil Jurja, mu izročil bajonet in mu mirko ukazal:

»Pojdi in molči o tem, kar se je zgodilo, zakaj naši oficirji so res strahopetci.«

Molče je Juri vstal, salutiral in odšel. Ne ena besedica zahvale ni prišla čez njegove ustne, a zavedal se je, da mu je Hrast rešil življenje.

Uro pozneje so Francozi naskočili grad. Ker je bil podmaršal Moitelle kapituliral, se je branilo le malo vojakov; zadnja med temi sta bila Hrast in Juri. Razumela sta se, ne da bi bila izpregovorila le eno besedo in ko so ju Francozi izpustili iz jeništva, sta bila najboljša prijatelja. Kakor zvest pes svojemu gospodarju, tako je bil Juri vdan Hrastu.

Srečnemu naključju se je inel Hrast zahvaliti, da je dobil gozdarsko službo in vzel je seboj Jurja ter ga namestil kot paznika. A bil mu je več kot samo dober prijatelj in zanesljiv služabnik; bil mu je edini zaupnik, s katerim se je pomenil o vseh stvareh, in ki ga je poiskal vselej, če mu je kaj težilo srce.

Ko se je Hrast naveličal ležati pod drevesom in občudovati razgled, se je odpravil v gozd. Našel je Jurja v priprosti koči, ki je bila zgrajena sredi gozda in v kateri so prebivali markijevi gozdni pazniki. Juri je sedel pred kočjo, ko je zagledal, da se mu bliža Hrast.

»Nekaj mu je,« je šinilo Jurju v glavo, ko je videl izraz posebne resnobe in zamišljenosti na Hrastovem obrazu. A Juri je imel navado, da načeloma nikdar ni ničesar vprašal. Pozdravil je in videč, da Hrast neče sesti, je molče zadel svojo puško in šel za gozdarjem.

(Dalje prihodnjik.)

nečnosti, 13 (8 + 5) zaradi slepote, zaradi slabosti 116 (70 + 46) in 220 (94 + 126) zaradi pohanjenosti. Dasi normalno razvitih je ostalo popolnoma brez poka 1226 dečkov in 1397 deklic. 70 dečkov in 121 deklica je bilo predčasno izpuščenih iz šole.

Pravi divjaki so mizarji Franc, Mihael in Ivan Oblak, ki so v Marinkovi gostilni na Glincah preteklo soboto razbijali in tri goste z noži, stoli in steklenicami tako obdelali, da so enega težko ranjenega prepeljali v bolnišnico. Ko so prišli orožniki, so pa zbežali junaki.

Smrten padev v spanju. Godni čuvaj Jozef Belec iz Kamne gorice pri Št. Vidu nad Ljubljano je šel spat v kozolec, odkoder je padel na tla in dobil take rane na glavi, da je umrl v deželni bolnišnici.

Konja in voz sta ukradla 1. t. m. delavec Andrej Remc in tovarniški delavec Franc Klemenčič v Gornjem Kašlju Ivanu Anžurju, ki je ostal z vozom pred neko gostilno in stopil noter. Ko sta pridirjala v Ljubljano na mitnico na Radekega cesti, nista hotela plačati mitnine. Paznik je poklical telefonično policijo, a voz nika sta jo ubrala, pustivši konja in voz. Anžur je dobil voz nazaj in je konj od divjega podenja ves trd.

Umrila je v Litiji 6. februarja v Litiji po kratki a mučni bolezni gospa Antonija Brilli v 77. letu svoje starosti, mati tukajšnjega dvornega lekarnarja Hinka Brillija. Rajna Antonija je bila v resnici plemenita gospa. Ni občevala veliko s svetom, a kdor jo je sp znal, jo je moral spoštovati in visoko ceniti. Počivaj v miru zlata duša!

Jelena je ustrelil pri Orteneku pri Ribnici ondodni graščinski lovec. **Iz Kamnika** se nam piše: Včeraj, dne 6. t. m., je v bližnjih Tunjcah ubila jelka 23letnega Jakoba Jamška po domače Strehovega iz Tunjca. Nesrečo sta baje povzročila dva njegova tovariša, ki sta višje gori, kjer je ponesečenec stal, žagala jelko in nista pazila, da bi se ne bila sprožila. Zadet je bil na desni strani in je v 5 minutah izdihnil. Kriva je neprevidnost.

„Sokol“ se snuje v Radovljici. Pravila so že predložena, v kratkem se skljuje ustanovni šod. Zglašeni je nad 70 članov. Altroče „Čuk“.

„Palčke“ ponavljajo v nedeljo, dne 9. t. m. v Radovljici v gostilniških prostorih g. R. Kunstelja. — V kratkem priredi radovljiški gledališki odsek znano igr „Cigani“.

„Zabavni klub“ v Radovljici priredi dne 8. februarja v prostorih g. R. Kunstelja plesni venček.

Divjega mačka je te dni pobil s sekiro posestnik Josip Gogola iz Nove vasi pri Radovljici, ko je na pravljak drva. Za tukajšnje kraje nekaj posebnega, kajti priznani lovci so bili sploh mnenja, da je ta zver za naše kraje popolnoma zatrta.

Različna božja namestnika. V občini S. I. idrijske okolice je umrla 18. januarja t. l. pri gostaču F. S. 8. in pol leta bolna njegova sorodnica M. P., pristojna v neko občino na Primorskem. F. S. je plačal pogrebce in šel tudi k župniku vprašati za pogrebne stroške, ki mu je pa — ne oziraje se na ubožstvo omenjenega gostača — zašaril pogrebne stroške nekaj nad 10 K. Gostač je prosil župnika, naj se ga usmili ter mu zniža v resnici previsoke pogrebne stroške, a gospod se zaderu nad njim: Saj je bila Vaša mati, zaobj boste ja plačali! In gostač: Ona ni bila moja mati, pač pa moja sorodnica — in tudi deželni odbor mi je prisodil 52 v dnevo za njeno hrano, a njena občina mi te vsote noče izplačati. Jaz sam nimam sedaj niti krajcarja, ker sem moral plačati pogrebe. To rekši, gre skozi vrata in zapiraje jih je slišal župnikove besede: Hudič naj vzame takega človeka kot je ta! — Kaj ne, reveže naj bi vse hudič pobral? Ta župnik se niti zdela ne da primerjati g. župniku v Z. Ta ni hotel, ko je umrla ubožica U. B., računati niti vinarja za pogrebne stroške, dasi je vedel, da bi jih bila plačala občina. Razložek torej kot dan pa noč.

Stereoskop Rožun v Postojni. G. Rožun ima sedaj v Postojni v prostorih Garzaroli razstavljeno svojo zbirko pokrajinskih slik. Prva serija kaže vinorodno Dolenjsko in od nedelje naprej samo par dni pa bodo razstavljene slike iz triglavskih, karavanskih in kamniških gora. Ker so slike g. Rožuna umotvori prve vrste in imajo gotovo lep namen — širiti zanimanje za naravne krasote lepe naše domovine, priporočamo čast. občinstvu postojnskem, naj si ogleda ta stereoskop, saj dela g. Rožun že več let sem reklamo za Postojnsko jamo. — Drugi teden gre g. Rožun na Dolenjsko, in sicer v Ribnico.

Šestdeset kmetov navzočih! Tako poroča neki pobožen duhovnik v „Slovenca“ o včeršnjem klerikalnem shodu v „Narodnem domu“ v Celju. No, mož se je zlagal samo za eno ničlo, bilo jih je namreč le

šeststo. Seveda je bil vsak tretji kmet — duhovnik.

Umril je v Studencah pri Poljčanah nadučitelj Fr. Vobič. Bil je vnet rodoljub in vreden učitelj.

Učiteljske družbe za laiki okraj zboruje v nedeljo 16. t. m. na Zidnem mostu in se v Hrastniku, kakor se je pomotoma že poročalo. Čas in dnevni red ostane kakor se je naznanil zadnjič.

Nego si je zlomil g. Emerik Moric, nadučitelj pri St. Petru pod Sv. goro v kozjanskem okraju.

Društvo „Jadrani“ se je ustanovilo v Trstu. Namen mu je, svoje člane, hrvaške in srbske delavce, podpirati, jih izobraževati in jim tudi prirediti kako razvedrilo. Srbov in Hrvatov je v Trstu 15.000, med temi 10.000 Dalmatincev. Z društvom se hoče doseči, da bi se toliko Srbov in Hrvatov v Trstu ne odtujilo svoji narodnosti.

Nečedno sredstvo konkurence. Posestniku hotela „Central“ v Trstu, Haberleitnerju, se je kadilo pod nos, ker se mnogo častnikov nastanja v slovanskem hotelu „Balkan“. Zato je vložil pritožbo na korno poveljstvo v Gradcu take vsebine — govoril je o političnih mahinacijah — da se je čutilo to poveljstvo užaljeno in vložilo proti Haberleitnerju ovadbo razžaljenja časti. V prvi instanci je bil ta obsojen na 5 K, ker se je pa pritožil, so mu zvišali kazni na 100 K. To bo Haberleitnerja morda izpametovalo, da ne bo več iskal takih nečednih sredstev konkurence.

Nesreča. 30letnemu delavcu Josipu Brađaču v Trstu je padel težek kamen na glavo in ga težko ranil.

Nesreča. Na trsatskem „boulevardu“ je padel te dni 49letni kočijaž Franc Drenik s Kranjskega in se težko ranil na glavi, da ima poškodovane možgane. Njegovo stanje je opasno.

Slovensko akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi v četrtek, dne 13. t. m., v dvorani St. Anna-hof, I., Annagasse 3 slavnostno akademijo povodom 400letnice rojstva Primoža Trubarja. Iz posebne prijaznosti sodelujejo g. c. kr. dvorni glasbenik Karel Jeraj, g. konservatorist Iv. Levar in gospiča Eliza Polozek. Po akademiji je ples, pri katerem bo svirala godba bosn. pešpolka šte. 4. Že prejšnja leta so bili slični večeri društva „Slovenija“ najslavnejši izmed vseh, ki so jih priredila slovenska društva na Dunaju, a letošnja Trubarjeva slavnost obeta še mnogo več. Ne le, da se bodo koncertne točke proizvajale od najboljših moči, tudi udeležba bo gotovo naravnost velikkanska. Že sedaj je prijavitilo svojo udeležbo precejšno število najodličnejših dunajskih Slovanov, med njimi mnogo drtavnih poslancev. Opozarjamo zlasti vse dunajske Slovence na to prireditev. Ako bi kdo pomotoma ne dobil pravočasno vabila, se tem potom najvljudneje vabi.

Umril je Pragi v ponedeljek g. Ivan Preiss, soprog Slovencev dobro znane češke pisateljice gospe Gabrijele Preissove.

Velik ogenj. Na Reki je pogrel hlev Ivana Božiča s silno veliko senom, velika baraka lesa in skladišče lesa trdke Petrič & Bakarič. Ogenj je bil velikanski. Škoda je velika, a jo krije zarovalnina.

Hud kočijaž. V Zagrebu je privedel kočijaž Friderik Lončarič h kovaču konja podkovat. Pri podkovanju se je sprl s pomočnikom Antonom Lusičem in ga s kladivom tako udaril po glavi, da mu je ubil črepinjo. Ranjenca so prepeljali v bolnico, divjega kočijaža pa zaprli.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 1 poslovodja manufakturne stroke, 2 poslovodja mešane stroke, 4 knjigovodji in korespondenti za Ljubljano, 2 knjigovodja in korespondenti za deželo, 1 potnik specerijske stroke, 1 kontorist, 4 pomočniki mešane stroke, 3 pomočniki specerijske in delikatesne stroke, 3 pomočniki železninske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 2 kontoristini z daljšo prakso, 1 blagajničarka, stara moč, 4 prodajalke, 5 učencev. — Službe iščejo: 3 kontoristi, 1 knjigovodja, 1 potnik, 14 pomočnikov mešane stroke, 5 pomočnikov specerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika železninske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 14 kontoristinj, 6 blagajničark, 6 prodajalk. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti majhni odškodnini.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 26. jan. do 1. febr. 1908. Število novorojenecv 16 (= 20.80‰), mrtvo-rojenec 1, umrlih 28 (= 36.40‰), med njimi so umrli za jetiko 7, valed mrtvouda 2, valed nesgode 1, za različnimi boleznimi 18. Med njimi je bilo tujcev 11 (= 39.29‰), iz savo-

dov 19 (= 67.85‰). Za infekcijoznimi boleznimi so oboleli, in sicer za tifusom 1 iz liovice pripeljan v deš. bolnico, za vratico 3, za ušenom 1.

Drobne novice.

— **Zaljubljen škof.** Pred budimpeštanskim civilnim sodiščem toži neka dama nekega rimsko-katoliškega škofa, ki ga je nedavno obiskala z dvema prijateljicama. Škof se je takoj zaljubil v njo ter ji ponujal brilante in druge dragocenosti, ako ga sama obišče. Da bi jo k obisku prisilil, vzel ji je zlat medaljon in čipkasto ruto, katerih stvari ni hotel vrniti, tako da ga je morala dama tožiti.

— **Kneginja Ida Sulkowsky**, ki je po ločitvi od svojega moža imela več temnih afer, se je sedaj poročila v Aradu z nadporočnikom Scheiblerjem.

— **80.000 ton petroleja** je eksplodiralo v Antverpnu ter je bilo celo mesto v nevarnosti.

— **Volkovi so napadli** blizu Kraljeva v Srbiji metropolitano Savo. Škofovemu spremstvu se je posrečilo po hudem boju pregnati zverine. Več volkov so ubili.

— **Belgijski kralj Leopold** je vprašal pri ameriškem predsedniku, ako mu je dobrodošel na obisk. Kralj je namreč hotel prositi Rooseveltta za posredovanje zaradi države Kongo. Roosevelt je vljudno, a odločno obisk odklonil.

Razne stvari.

* **Predrzen slepar.** K raznim zdravnikom v Oseku je prišel pred kratkim okoli 40let star mož, ki je pripovedoval, da je privatni docent na helsingforski univerzi, da se piše dr. Braun in da ga nasledujejo le iz političnih nagibov. Ker je brez sredstev, prosi podpore. Usmiljeni zdravniki so ga vsi podprli z večjo ali manjšo svoto. Te dni je pa ta dr. Braun prišel v Budimpešto z isto pravljico, a ni našel takih lahkonvernežev. Neki zdravnik je dognal, da je prav navaden slepar. Zato ga je policija prijela.

* **Svetovna razmerja.** Premer mesece znaša 500 geografskih milj. Ako vzamemo ta premer z enim milimetrom, potem meri zemeljski premer 3 milimetre, razdalja med mesecem in zemljo znaša 19 centimetrov, premer solca 75 cm in razdalje med solcem in zemljo 74 metrov. Kljub takemu velikanskemu pomanjšanju, da meri zemeljski premer le tri milimetre, je od nas najbližja zvezda nepremičnica v ozvezdju centavrov oddaljena že 9000 kilometrov, Sirij 60.000 in polarna zvezda 140.000. Največja hitrost železniškega vlaka znaša 100 kilometrov. Tak vlak bi vozil 1400 ur, da bi prišel s pomanjšane zemlje na pomanjšano polarno zvezdo. V resnici pa znaša razdalja med zemljo in polarno zvezdo tisoč milijonkrat toliko, kajti trije milimetri so skoraj tretjini del centimetra, trestoti del metra, trestoči del kilometra in premer zemlje meri 12.000 km.

* **Neapolitanska igralnica v začetku 19. stoletja.** Vsak Neapolitanec je rojen igralec in misel na obogatitev mu ne da nobenega miru. Vsaka igra, tudi najnedolžnejša, je v Neopolju hazardna igra. Ni ga Neapolitanca, ki bi ne znal najraznovrstnejših iger na karte. V začetku XIX. stoletja je pa imel Neopolj javno igralnico, kjer so se igrale igre „Roulette“, „Terente et Quarante“ in „Rouge et noir“. Igralska strast je bila takrat tolika, da je bila vlada prisiljena zapreti igralnico l. 1806. Toda že tri leta pozneje je dobil neki Barbaga koncesijo, da sme imeti igralnico v gledališčih, ki jih ima v najemu. Barbaga je moral za to plačati 150.000 cekinov letnega davka, pa je še imel 80.000 cekinov dobička. V njegovih igralnih dvoranah se je shajala „najboljša“ družba, celo vladarji so prišli. Napoleonov svak Murat je zaigral neki večer 11.000 cekinov.

* **Kaznovana maščevalnost.** V mestu Kihlyju je vlak povozil nekega delavca. Takoj se je zbral 30 tovarišev-delavcev, ki so se grozeč postavili pred lokomotivo. Eden med njimi je začel streljati na strojevodjo. Strojevodja se je zbal, da ga razkačeni delavci linčajo, zato je izpustil polno paro ter zapeljal med delavce. Deset zaslepljenih delavcev je obležalo na mestu mrtvih, mnogo jih je hudo ranjenih.

* **Prosta vstopnica za Napoleona.** V gledališčnem arhivu „Comédie Française“ so našli nedavno karto z napisom: »Prosta vstopnica za državljana Napoleona Bonaparte, veljavna za današnjo večerno predstavo Talma«. Takrat je bil poznejši mogočni cesar še navadni podčastnik pri topničarjih. Ker je bil strasten prijatelj gledališča, a sredstev mu je primanjkovalo, zatekal se je k svojemu prijatelju Talmi po prosto vstopnico. Kakor je pripovedoval Talmov sin, nadlegoval je njegovega očeta

Napoleon tako pogosto za proste vstopnice, da je veliki igralec rekel svojim otrokom na sprehodih: »Pojdimo na drugo stran! Tamle pride Bonaparte ter hoče imeti gledališčno vstopnico.«

* **Heroična rodoljubkinja.** Nedavno je umrla v svoji vili Franciacorti pri Milanu 81letna grofica Ernestina Dandolo, ki jo je ves italijanski narod slavil kot vzor požrtvovalne rodoljubkinje. Vdova je postala v najlepši mladosti, nakar se je posvetila popolnoma vzgoji svojih dveh sinov, ki ju je vzgojila za fanatična rodoljuba. Ko je napočilo burno leto 1849, spremila je sama svoja sinova na vojsko. Oba sta padla v bitki, Enrico leta 1849. pri obrani Rima, Emilio pa v bitki pri Vasellu. Pomosna grofica je od tedaj še bolj fanatično netila sovraštvo proti Avstriji. Ko je po osvoboditvi Milana prišel leta 1855. sedanji avstrijski cesar v Milan, so oblasti ukazale meščanom, da morajo razobesiti na svojih hišah zastave. Skoraj vsi so vsled strahu ubogali, le grofica Dandolo je obesila na svojem balkonu tigrovo kožo ter pozdravila cesarja z glasnim klicem: Živela zedinjena Italija! Impozantna njena prikazen pa je napravila na vsakogar tak respekt, da je nihče ni upal pozvati na odgovornost.

* **Okus.** Glavni čuti našega okusa se delijo v štiri vrste: sladko, grenko, slano in kislo. Vsi drugi medokusi so odvisni šele od drugih čutov, kakor so: tip, vonj, vid itd. Aromatični okus izostane takoj, ako si zamašimo nosnice. Z vonjem je okus v tesni zvezi, tako da pri zamašenih nosnicah ne razločimo fino zmlatega česna od vaniljevega praška. Istotako pomaga tudi oko zelo okusu. Niti izvežbani vinski trgovci v temi ne znajo ločiti rumenega vina od rdečega.

* **Koliko bo veljal panamski prekop.** Dočim je bilo kopanje panamskega prekopa proračunjeno na 135 milijonov dolarjev, je med delom ta svota vedno naraščala, a ravnokar je izdelal račune polkovnik Goethals, ki vodi delo, ter je srečno prišel na vsoto 300 milijonov dolarjev. V tej svoti je vstetih tistih 40 milijonov dolarjev, ki jo je plačala vlada sleparski francoski družbi in 10 milijonov dol., ki jih je dobila republika Kolumbija. Dela neprestano okoli 40.000 delavcev, in sicer je zastopanih 42 različnih narodnosti in vsa človeška plemena.

* **Štiri krone letne pokojnine.** Nedavno je umrl v Rusiji neki Kovalenko, ki je bil nekak dacar za državno pristojbino od vina. Umrl je v izvrševanju službe, ker je namreč na službenem potu obtičal v snegu ter zmrznil. Služil je dolgo in pošteno. Po njegovi smrti je dobila njegova vdova od vlade obvestilo, da ji je nakazana pokojnina letnih 4¹/₂ krone.

* **Za 570.000 dolga 2.160.000 obresti.** Ko so se južno ameriške republike leta 1834. potom revolucije osvobodile iz španskega jarma, napravila je Španija vsled poškodovanja posesti in trgovine ameriškimi državljanom pri vladi Zedinjenih držav 570.000 dolarjev dolga. Sedaj po 74 letih je španska vlada vendar plačala ta dolg, potem ko je samo na obrestih izplačala v teku let Zedinjenim državam 2.160.000 dolarjev.

* **Najstarejše ječe** iz Portugalske. Te ječe so blizu Lizbone ter se imenujejo »tennice molka«. Pri gradnji teh ječ so porabljeni vsa sredstva, da bi se napravil obsojenecem položaj čimbolj grozovit. Kaznilnica je na pet nadstropij visoka trdnjava. V sredini vsakega nadstropja je dvorana za stražnike. Od tod vodijo zelo ozki hodniki do celice, ki so komaj tolike, kakor grobnice. Vsak jetnik ima za posteljo prazno mrtvaško krsto, a oblečeni so v mrtvaške srajce. Stražniki hodijo popolnoma tiho v suknjenih copatah. Vsak dan se enkrat odprejo celice in kaznenci gredo na »sprehod«. Pri tem mora imeti vsak krinko na obrazu ter ne smejo izpregovoriti besedice ne med seboj ne s pazniki. V takih duševnih in telesnih mukah umre najmočnejši obsojenec najpozneje v desetih letih.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Razsodba v aferi Schönthones-Engelbrecht.

Celje, 7. februarja. Danes zjutraj se je izrekla razsodba v znani aferi Schönthoner-Engelbrecht. Porotniki so Schönthonerja spoznali krivim goljufije in sodišče ga je obsodilo na 3 leta težke ječe. Tudi Engelbrehta so porotniki spoznali krivim z 10 glasovi, a sodni dvor je pravorek sistiral, ker so zdravniški izvedenci proglasili Engelbrehta za duševno nenormalnega. Uradni ga Pohle je bil oproščen.

Agrarci proti otvoritvi srbske meje.

Dunaj, 7. februarja. Predsedstvo svobodne agrarske zveze, ki je svoje člane brzoljavno poklicalo na Dunaj, je poslalo ministrskemu predsedniku baronu Becku in ministrom baronu Aehrenthalu, dr. Ebenhochu, dr. Piederlju in dr. Korytowskemu spomenico, v kateri se naglašja, da člani agrarne zveze ne bodo nikdar odobrili takšne trgovinske pogodbe s Srbijo, ki bi dovoljevala uvoz srbske živine.

Delegacije.

Dunaj, 7. februarja. Vlada ne namerava delegacij zatvoriti, ampak samo odgoditi. Avstrijska delegacija bo še v tem zasedanju sklenila zvišanje častniških plač, dočim bo ogrska delegacija o tem predmetu sklepala šele meseca maja.

Davčni odsek.

Dunaj, 7. februarja. Davčni odsek je imel danes sejo. Finančni minister dr. Korytowski je napovedal, da v kratkem predloži nov zakon o davku na poslopja.

Opavski župan umrl.

Opava, 7. februarja. Danes je tu umrl župan Rochowanski. Dasi rojen Slovan, je bil strasten Nemec. Nasilstva na Hrvaškem se napovedujejo.

Zagreb, 7. februarja. Ban baron Raucha je izdal na podrejene oblasti cirkular, v katerem naglašja, da bodo ob volitvah skušale gotove stranke volice terorizirati in z nasilstvi vplivati nanje, da bi volili opozicijske kandidate. Kjer bi se to zgodilo, ukazuje ban, da se naj proti dotičnikom najstrožje postopa. Ako bi v posamnih krajih orožništvo nezadostovalo za vzdrževanje miru in reda, naj se rekvirira vojaštvo, in sicer na stroške dotične rodbine.

Suspendiran prelat.

Monakovo, 7. februarja. Papež je suspendiral a divinis radi nekega članka profesorja Schnitzerja.

Dogodki na Portugalskem.

Kraljeva civilna lista. Lisabona, 7. februarja. Uradni list priobčuje kraljevo svojerodno pismo na ministrskega predsednika Amarala, v katerem naglašja, da bo sprejel le tisto civilno listo, ki mu jo bo nakazal parlament. Kraljica Amalija hoče štediti.

Berolin, 7. februarja. Iz Lisabone javljajo, da je kraljica-mati Amelija odredila, da se ima osebe njene dvora znatno zmanjšati; vobče je ukazala v vseh strokah najobsežnejšo štedljivost.

Frankonij padel v nemilost.

Berolin, 7. februarja. »Lokalanzeiger« javlja, da ni resnična vest, da bi bil diktator Franko padel v nemilost pri kraljici Ameliji; nasprotno pa je resnica, da se je kraljica Francu zahvaljevala za njegove zasluge, ki si jih je pridobil za kraljevsko hišo.

Še vedno nevarna situacija na Portugalskem.

Madrid, 7. februarja. Listi poročajo, da je položaj na Portugalskem še vedno skrajno nevaren in da še ni izključeno, da bi se v kratkem še ne izvršil popolen državen prevrat.

Intervencija Španije.

Madrid, 7. februarja. Listi javljajo, da je diktator Franco po umoru španskega ministrskega predsednika Maura sporočil španski vladi, da se tudi on boji, da bi se izvršil atentat na kralja ter vprašal, če bi bila Španija pripravljena intervenirati na Portugalskem v slučaju, da izbruhne revolucija.

Diktator Franco v inozemstvu.

Berolin, 7. februar. »Lokalanzeiger« javljajo iz Berlina, da se Franco namerava preseliti v Nemčijo, kjer bi njegov sin posejal vseučilišče.

London, 7. februarja. Iz Lisabone poročajo, da se bo Franco stalno naselil na Laškem, kjer si je baje že kupil prekrasno vilo. Franco je sklenil pobegniti v inozemstvo v tistem trenutku, ko je izšel kraljev dekret, s katerim so bili pomiloščeni vsi tisti, ki jih je on dal vreči v ječo.

Napaden oče diktatorja Franca.

Lisabona, 7. februarja. Množica je na ulici napadla sivolasega očeta diktatorja Franca. Starec se je jedva rešil iz rok razjarjene množice. Izpuščen i republikanci.

Lisabona, 7. februarja. Vlada je izpustila iz ječe vse republikanske bivše poslance. Vsi so izjavili, da niso imeli niti pojma, kakšna tragedija se je doigrala v nedeljo pred arzenalom.

Dedščina p o m o r j e n e m k r a l j u .

London, 7. februarja. Iz zanesljivega vira poročajo, da bo znašala dedščina po pokojnem kralju samo 150.000 frankov.

Neprijetne so posledice za vsakega, ki se ne briga za pokvarjen želedec, češ, tek se povrne že sam po sebi. To upanje se pa dostikrat izjalovi in zdraviu na korist bi se mu ne smeli vdajati predolgo, nego moramo se pravočasno poseči po primernem pomočku, zakaj ni je važnejše stvari, nego je ohranitev zdravega teka. Profesor Pavlov, veliki ruski učenjak, pravi, da je to prvi in najsilnejši zbujalec želečnih sekretorskih živec. Odlično pa zbuja tek, krepe želodec in lajšajo bolečine staroznane Bradyjeve želodčne kapljice, ki jih s prav dobrim uspehom zauživajo vsi, ki jih muči pokvarjen želedec, nimajo slasti do jela, ne morejo uživati navadne hrane, ali vsi, ki tožijo o slabi prebavi, telesnem zaprtju, gorečici, slabostih, glavobolu itd. Te želodčne kapljice znamenito pospešujejo delovanje prebavil, delajo slast do jedi in zabranjujejo preveliko tvoritev želodčne kisline in škodljivo vnetje ter so priznano izborna odvarčala sredstvo. Izdeluje jih samo lekarnica pri »Ogrskem kralju« na Dunaju, I., Fleischmarkt 1 in raspoložila brez vseh drugih izdatkov 6 steklenice za K 5.— in 3 dvojnate steklenice za K 4.50.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dan, borze 7. februarja 1908

Denar	Blago
4 1/2% majska renta	8 15 — 8 35
4 1/2% srebrna renta	10 70 — 10 40
4 1/2% avstr. kronska renta	8 00 — 8 25
4 1/2% zlata	17 10 — 17 30
4 1/2% ogrska kronska renta	95 15 — 95 45
4 1/2% zlata	113 50 — 113 70
4 1/2% posojilo dež. Kranjske	97 75 — 97 90
4 1/2% posojilo mesta Split	0 80 — 1 01 60
4 1/2% Zadar	99 8 — 1 0 86
4 1/2% bos.-herc. železniško	99 45 — 10 45
4 1/2% posojilo 1902	97 75 — 97 75
4 1/2% češka dež. banka k. o.	97 75 — 98 75
4 1/2% ž. o.	99 15 — 10 15
4 1/2% zast. pisma gal. dež.	103 15 — 104 15
4 1/2% hipotečne banke	103 15 — 104 15
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	103 15 — 104 15
4 1/2% 10% pr.	103 15 — 104 15
4 1/2% zast. pisma Innerst.	99 — 100 —
4 1/2% hranilnice	99 — 100 —
4 1/2% zast. pisma ogr. centr.	99 — 100 —
4 1/2% dež. hranilnice	99 — 100 —
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	99 25 — 1 0 25
4 1/2% obl. okr. lokalnih železn.	98 50 — 98 70
4 1/2% obl. češke ind. banke	99 75 — 100 75
4 1/2% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90 — —
4 1/2% prior. dolenskih želez.	98 75 — 99 75
4 1/2% prior. juž. želez. kup. 1/2%	801 85 — 803 85
4 1/2% avstr. pos. za želez. p. o.	99 — —
Srečke.	
4 1/2% srečke od l. 1860%	157 — 158 —
4 1/2% od l. 1864%	563 75 — 566 75
4 1/2% tizske	158 25 — 158 25
4 1/2% zem. kred. I. emisije	8 50 — 8 50
4 1/2% II.	276 — 282 —
4 1/2% ogrske hip. banke	252 — 2 8 3 4
4 1/2% srbske a frs. 100 —	104 75 — 110 75
4 1/2% turške	186 25 — 187 25
4 1/2% Srečke	22 85 — 24 8 —
4 1/2% Kreditne	456 — 466 —
4 1/2% Komoroške	98 — 2 7 —
4 1/2% Krakovske	98 — 1 8 —
4 1/2% Ljubljanske	65 10 — 71 50
4 1/2% Avstr. rdeč. križa	52 75 — 54 75
4 1/2% Ogr.	1 090 — 3 70
4 1/2% Rudolfove	66 — 97 —
4 1/2% Salcburške	110 — 1 54 —
4 1/2% Dunajske kom.	515 — 535 —
Devizne.	
4 1/2% južne železnice	46 — 14 —
4 1/2% Državne železnice	876 75 — 877 75
4 1/2% Avstr.-ogr. bančne deln.	1729 — 1740 —
4 1/2% Avstr. kreditne banke	64 50 — 65 50
4 1/2% Ogrske	785 75 — 786 75
4 1/2% Zivnostenske	283 — 241 —
4 1/2% Premogokop v Mostu (Brüx)	747 — 710 —
4 1/2% Alpinske montan	696 25 — 697 25
4 1/2% Praške želez. ind. dr.	5628 — 2533 —
4 1/2% Rima-Murányi	539 — 540 —
4 1/2% Trboveljske prem. družbe	276 — 279 —
4 1/2% Avstr. orožne tov. družbe	123 — 1 25 —
4 1/2% Češke sladkorne družbe	150 — 152 —
Valute.	
4 1/2% C. kr. cekin	11 36 — 11 39
4 1/2% 20 franki	19 11 — 19 14
4 1/2% 10 marke	23 49 — 23 55
4 1/2% Sovereigns	24 14 — 24 08
4 1/2% Marke	117 57 — 117 77
4 1/2% Laški bankovci	95 75 — 96 7 —
4 1/2% Dublji	2 51 — 2 52
4 1/2% Belarji	4 84 — 5 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 7. februarja 1908.

Termin	za 50 kg K	za 50 kg K
Pšenica za april	11 96	10 38
Pšenica za oktober	10 38	10 38
Rž za april	10 8	10 8
Koruzna za maj 1908	6 83	6 83
Oves za april	7 99	7 99

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 908. Srednji srčni tlak 736.9 mm.

februarja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
6.	9. sv.	746.5	-1.4	sl. svzh.	jasno
7.	7. zj.	743.0	-5.9	brezvetrno del.	oblak
8.	2. pop.	738.7	10.5	p. m. zah.	jasno

Srednja večerajšnja temperatura: -1.6° normalna 1.1°. — Padavina v mm 0.0.

Zahvala.

Za povodno boleznin in smrti našega ljubega soproga in očeta, gospoda 478

JOSIPA BELIHAR

konduktorja c. kr. drž. žel.

izkazano sočutje, kakor tudi za spremstvo, osobito njegovim kolegom železničarjem ter veteran-skemu društvu izrekamo vsem udeležencem tem potom našo srčno zahvalo.

V Ljubljani, 7. februarja 1908.

Zalujoča soproga in otroci.

+

Globoko užaljenim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je Vsemogočnemu upadlo našo ljubljeno soprogo ozir. mater, sestro in svakinjo, gospo

Franjo Kham
soprogo trgovca

po kratki mučni bolezni, prevideno s svetimi zakramenti v 36. letu svoje dobe, danes ob 7. uri zvečer k sebi poklicati. 479

Pogreb drage rajnice bo v soboto, 8. februarja 1908, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Miklošičeva cesta 10, na pokopališče k Sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v mnogih cerkvah.

Nepozabno pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, 6. februarja 1908.

Frau Kham, trgovca, soproga. — Melanija, Stanke, Fran, Ljudy in Milan, otroci.

+

481

Neutešljivega srca javljamo vsem prijateljem in znancom pretužno vest, da je naš nepozabni soprogo, ozir. oče, stari oče in tast, gospod

Andrej Peterlin
trgovec in posestnik v Ribnici

danes, v četrtek, dne 6. februarja popoldne po dolgi mučni bolezni, previden s svetotajstvi za umirajoče, v 67. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogrebni sprevod pojde v soboto, dne 8. februarja 1908 ob 10. dopoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Ribnica, dne 6. februarja 1908.

Zalujoči ostali.

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino

iz circularjev, pisem in drugih tiskovin oskrbi ceno v tej stroki izvrševan uradnik.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo 349-2

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetne posejilnice“, nasproti gostilne pri „Rigovcu“

Zakaj v tujini iskati, Če najboljšo pred pragom leži.

Planinškova pražena kava

se je vpeljala v kratkem času širom sveta. In zakaj???

Ker je najfinišje kakovosti; zato povsod priljubljena.

Ker je strokovno potom vročega zraka pražena; zato fino aromatična.

Ker je prosta nezrelim in nezdravim zrn; zato zdravju neškodljiva.

Ker je najizdatnejša zato najcenejša.

Prva ljubljanska velika žgelnica kave

KAREL PLANINŠEK

Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti kavarne Europe. 47. 1

Za trgovine z mešanim blagom še išče 458-9

trg. sotrudnik, učenec in hlapec

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Najboljše ure

čez 30.000 kupljenih!

1:45 gld. 3:25 gld.

Dobro idoča nikljasta remontoirka s sekund. kazalcem šturna 1 gid. 45 kr. — Gloria srebrna remontoirka lepe gravirana s sek. kazalcem, 36 urna 1 gid. 70 kr. — Pristno pozlač. remontoirka, la švic. kolesja, 3 urna + gid 35 kr. — Roskopf patent remontoirka, dvojnati pokrov 8 gid. 20 kr. Amer. double zlata remontoirka s lepimi 3 gravir. pokrovi 3 gid. 50 kr. Za vsako uro Sletao pismeno jamstvo. Po povzetju pošilja. 476 1

S. KOHANE izvoz ur Krakov št. 358.

Za nengajajoče denar nazaj.

Nešteto ponaročil od dostojanstvenikov in dr. Cenovniki zastojni in poštnine prosto

5000 kron zaslužka

plačam onomu, ki mi dokaže, da moja čudotna zbirka

600 kosov samo za fl. 2.50

ni priložnosti nakup in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. Roskopf žepna ura, točno regul. in ki natančno gre, s Sletno tvorniško pismeno garancijo; ameriška doublezlata oklepna verižica; 2 amer. doublezlata prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena garnitura: manšetni, ovrtaški in naprtni gumbi; bdelni amer. ženni nožek; elegantna svilnata kravata najnovjšega kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprsna igla s similiti-brijantom; mična damska damaka broža, poslednja novost, koristna žepna toaletna garnitura; elegantna pristno usnj. denarjca; par amer. butonov z imit. zlatim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salonski album s 36 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prek. kolje za na vrat ali v laso iz pristnih jetrovskih biserov; 6 indiskih čarovnikov - razvedre vsako družbo in še 360 razl. predmetov, koristnih in neutrpeljivih pri vsaki hiši - zastojni. Vse skupaj s eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo gid. 2.50. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. URBACH, svetovna razpošiljalnica
Krajkov št. 53.

N. B. Kdor naroči zavtika, mu pridenem zastojni prima angl. britev ali 6 najfin. žepnih roboev. Za neug. ja. oče denar takoj nazaj, vsak riziko torej izključen. 475

Samo 6 dni

Havre-New York

Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz, Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo 349-2

Ed. Šmarda

oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ljubljana Dunajska cesta 18 Ljubljana

v novi hiši „Kmetne posejilnice“, nasproti gostilne pri „Rigovcu“

Pristni dobri

brinjevec

se dobi pri 309 2

L. ŠEBENIKU v Spod. Šiški.

Posteljino perje in puh

oprano in osnaženo

1/2 kg od 45 kr. naprej

182-4 prodaja

C. I. Hamann
v Ljubljani.

Razpis

službe mestnega redarja.

Podpisano županstvo razpisuje službo mestnega redarja z mesečno plačo 70 K, prostim stanovanjem in kurjavo.

Prednost imajo prositelji samskega stanu, ki so v tej službi že izveščani.

Lastoročno pisane prošnje z izpričevalom o doseganju službovanju in vedenju je vložiti

do 20. februarja t. l.

pri županstvu.

Mesno županstvo Kamnik na Kranjskem
dne 4. februarja 1908.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področje, Celovec, Praga.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-08 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.

7-10 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.

7-12 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-15 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.

7-18 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Področje) Celovec, Praga.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

8-05 predpoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

8-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dobohod v Ljubljano juž. žel.:

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Področje in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic.

6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Področje) Jesenic.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

11-59 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic.

Dobohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-0 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. avstrijske državne železnice v Trstu

Jutri, v soboto, dne 8. t. m.

bode

v gostilni pri „MARČANU“
Rimska cesta št. 19

plesna veselica

Začetek ob osmih. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča

Andrej Marčan
gostilničar.

477

Kupijo se

železna ograjasta vrata.

Tudi se sprejme

penzijonist

(samec) za majbno delo proti dobri plači in prostemu stanovanju. 475-1

Ponudbe se prosijo pismeno na gosпода **Železnika, Sodnijske ulice št. 6, I. nadstropje, Ljubljana.**

Razpis

službe mestnega redarja.

Podpisano županstvo razpisuje službo mestnega redarja z mesečno plačo 70 K, prostim stanovanjem in kurjavo.

Prednost imajo prositelji samskega stanu, ki so v tej službi že izveščani.

Lastoročno pisane prošnje z izpričevalom o doseganju službovanju in vedenju je vložiti

do 20. februarja t. l.

pri županstvu.

Mesno županstvo Kamnik na Kranjskem
dne 4. februarja 1908.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področje, Celovec, Praga.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-08 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.

7-10 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.

7-12 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-15 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področje) Celovec, Praga.

7-18 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Področje) Celovec, Praga.

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

8-05 predpoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

8-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dobohod v Ljubljano juž. žel.:

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta.

8-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Področje in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.

2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenic.

6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Področje) Jesenic.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

11-59 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področje) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenic.

Dobohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

6-0 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje evropskem času.)

C. kr. avstrijske državne železnice v Trstu

Ravnokar došle

krasne kravate, najnovjše bluže,

fina vrhnja in spodnja krila

3335 51 priporoča po znano nizkih cenah tvrdka

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21

modna trg. ter salon za damske klobuke.

Filijalka v Kranju, Glavni trg.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi . . . . .

Rez. fond: 30.242.074-79 K. Izplačane odškodnine in kapitalje 91.936.993-72 K.

Po velikosti druge vzajemne zavarovalnice naše države

v vsaki državi zavarovalna banka v Pragi . . . . .

Generalni zastop v Ljubljani, Ljubičeva ulica št. 11

v Gosposki ulici št. 23.

Zavaruje poslej